

II Нерееци се мигриращи птици

Пъдпъдък *Coturnix coturnix*

Описание на вида

Гнездящ и преминаващ през нашата страна вид. Сроковете на миграция са трудно установими, поради факта, че е нощен мигрант. Единични птици са наблюдавани и през зимните месеци. У нас са убивани и птици маркирани в Италия. Голяма част от известните места за почивка (необработваеми площи, запустели ниви и др.) са установени най-вече от отстреляни птици по време на лов. Вероятно един от най-трудните видове за установяване височина на полет, количество на мигрантите и посока прелет. Голяма част от известните места, по Северното Черноморие, за почивка през деня, са проектирани за ветропаркове или има вече изградени такива (необходимо е изработване на система за мониторинг на загинали птици от витлата на ветрогенераторите).

Сн. Vaibhav Mishra

Степен на проученост, обзор на наличната информация и принос на проекта

В България миграцията е целенасочено проучвана след 1970 г. През пролетта прелетния път на пъдпъдъка не преминава през България, като гнездящите в България пъдпъдъци идват от Африка през централно средиземноморския и източно средиземноморския прелетен път на вида (Симеонов, 1990). След гнездовия период пъдпъдъка извършва локални миграции. Есенната миграция на пъдпъдъка през България е слабо проучена. Мигриращи пъдпъдъци (2 индивида) са наблюдавани в района на град Балчик през 2003 г. при целенасочено проучване на миграцията, свързано с намерения за развитие на ветропаркове (НБОИ, 2012). През 2005 г. при проучването на есенната миграция в Източна България паралелно на 9 наблюдателни точки, пъдпъдъци са установени в района на Добруджа при Топола (1 инд.), Безводица (1 инд.) и Кремена (3 инд.), както и в района на Провадия (2 инд.). В периода от 2006 до 2010 г. започват да се провеждат проучвания на миграцията на птиците във връзка с инвестиционни интереси за изграждане на ветрогенератори, като проучванията са съсредоточени основно в Добруджа. При тези проучвания мигриращи пъдпъдъци са регистрирани Бежаново (13 инд.), Пролез (18 инд.) и Сърнино (4 инд.).

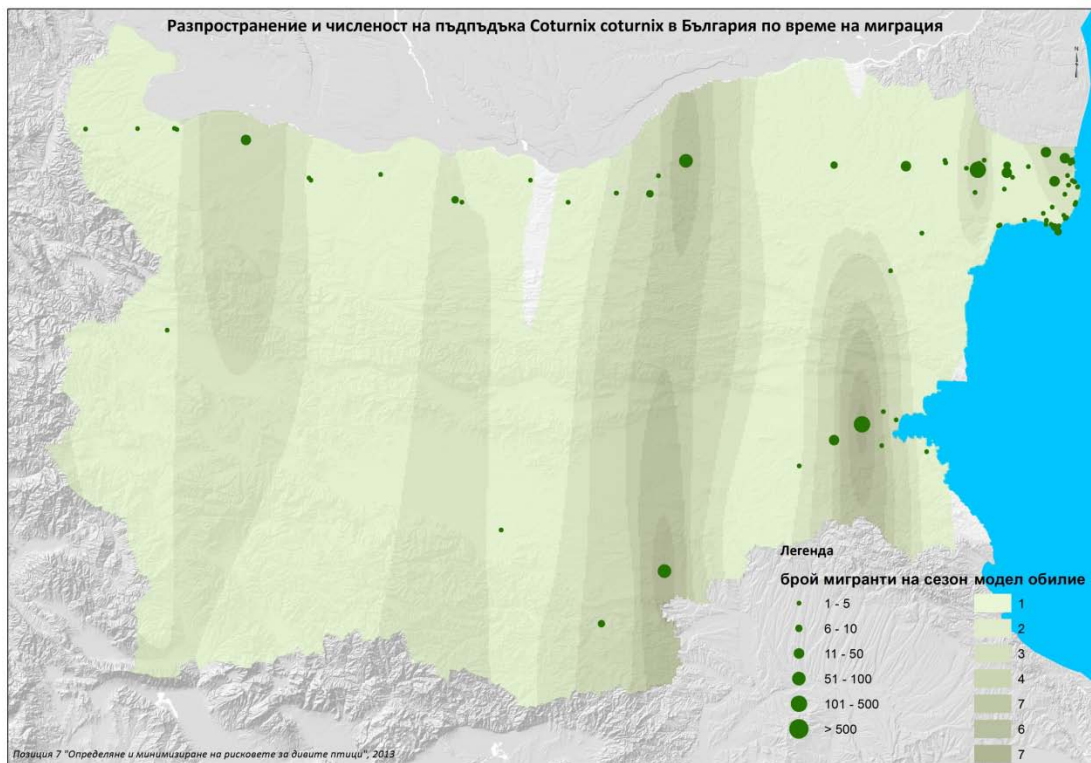
Извън посочените по-горе райони, при случайни наблюдения на птици, пъдпъдъци по време на есенна миграция са регистрирани през светлата част на деня основно в Приморска и Централна Добруджа: нос Калиакра – до 7 инд. (2002, 2008, 2009 г.), степите около Българево – до 9 инд. (2001, 2002, 2003, 2009, 2011 г.), степите между Свети Никола и Русалка – до 2 инд. (2002, 2011 г.), степите южно от Тюленово – до 4 инд. (2002, 2009 г.), Дуранкулашкото езеро – до 2 инд. (2000, 2002, 2008 г.), Шабленска тузла и Шабленско езеро – до 4 инд. (1999, 2001, 2008, 2009 г.), ОВМ Чаиря – 1 инд. (2010 г.); а също и в района на Атанасовско езеро – 2 инд. (2009 г.), защитена зона Комплекс Мандра – Пода – 2 инд. (2010 г.), с. Острица, Русенско – 10 инд. (2008 г.), рибарници Х. Димитрово – 1 инд. (2007 г.), Равнец – 2 инд. (2011 г.) (НБОИ, 2012).

През пролетта на 2005 г. при паралелните проучвания на пролетната миграция в Добруджа е регистриран 1 пъдпъдък при село Кремена. В периода на интензивни проучвания на миграцията в Добруджа, поради засиления инвеститорски интерес за изграждане на ветрогенератори, мигриращи пъдпъдъци са регистрирани при Бежаново,

Василево, Шабла, Хаджи Димитър и Суворово – единични птици. При случайни наблюдения през пролетния период мигриращ пълпъдък е регистриран в района на село Дълбок Извор през пролетта на 2012 г. (НБОИ, 2012)

В резултат на проучването на есенната и пролетната миграция в рамките на проекта „Минимизиране на рисковете за дивите птици“ в Северна България през 2011 г. са установени 304 индивида, от които 295 са наблюдавани на постоянните наблюдателни точки и 9 – на временните наблюдателни точки. Пълпъдъкът е наблюдаван да мигрира на всички наблюдателни точки с изключение на Сливата (западната част на Дунавската равнина) и Острово (Лудогорието.). Най-голям брой мигриращи пълпъдъци са регистрирани на наблюдателната точка при Пленимир. По време на проучването на есенната миграция през 2012 г. По време на есенната миграция 2012 г. са установени 135 индивида, от които 58 са наблюдавани на наблюдателните точки в Южна България и 77 – в Добруджа. В Добруджа пълпъдъкът е наблюдаван да мигрира в Централна Добруджа (Росеново, Пленимир, Преселенци) и при Дуранкулак. В Южна България наблюдаван основно при Равнец и Ветрен (Бургаския район) и единични птици при Александрово и Арката).

По време на проучването на пролетната миграция през 2012 г. са установени 251 индивида, от които 240 са регистрирани на наблюдателни точки в Южна България и 11 – в Добруджа. В Добруджа пълпъдъкът е наблюдаван да мигрира единствено при Дуранкулак. Южна България е отчетен само в района на Бургас – Суходол, Ветрен и Равнец, както и по поречието на Марица (Любимец) и Арда (Арката). Основната част от пълпъдъците са регистрирани при Равнец и Любимец.

Фиг. 94 Разпространение и численост на пълпъдъка в България по време на миграция на база на наличната информация

Характеристика на миграцията

Численост и фронт на миграцията

Пъдпъдъкът е основно нощен мигрант, а отчетените през деня птици са в места, където почива по време на миграция. При радарните проучвания през 2011 г. са отчитани пъдпъдъци. Разпознаването на птиците бе възможно с пускането на звукова примамка, при което ясно се отдиференцира на радарния екран понижаване на височината на полета на част от регистрираните обекти. Данните за пъдпъдъка все още са недостатъчни за да се оцени числеността на прелитащата популация по време на есенна и пролетна миграция. През пролетта става въпрос основно за птици придвижващи се към местата си за гнездене в България, а не толкова за преминаващи птици. Все пак проучванията на есенната миграция през 2011 и 2012 г., допълнени с данни от други проучвания и случайни наблюдения показват, че видът мигрира основно по Черноморието през Добруджа, през района на Ломовете и западната част на Дунавската равнина. През цяла Северна България са отчетени мигриращи пъдпъдъци, докато в източната половина на Южна България мигранти са отчетени основно при Бургас и поречието на Марица. Радарните проучвания в Северна България показват по-интензивен прелет на нощни мигранти през Лудогорието и Добруджа и в района на Брестовица. Възможно е това да са също и местата с по-интензивен прелет на пъдпъдъци.

Интензивност и динамика на прелета

През есента пъдпъдъка започва да мигрира през август и продължава до последната седмица на октомври. По време на синхронни паралелни проучвания е установено, че в Добруджа най-интензивно мигрира в края на август, а в района на Бургас в началото на октомври. През пролетта мигрира основно през април, като интензивна миграция се наблюдава в последната седмица на април и началото на май.